

SKATTEFRÅGOR

Vid försäljning av jordbruksfastighet 1/11 1954 har av köpeskillingen för fastigheten 5.000 kr beräknats som ersättning för höstsådd utöver normal areal, innefattande ersättning för utsäde, gödsel och arbete med harvning.

Något avdrag från köpeskillingen vid beräkning av lagfartsstämpeln lär icke kunna komma ifråga, enär det ersatta vid försäljningen utgör växande gröda och därmed är hänförligt till fast egendom. Ersättningen är heller ej särskilt omnämnd i köpekontraktet.

Mera tveksamt är emellertid vem som skall äga rätt att i inkomstdeklaration göra avdrag för kostnaden ifråga. Förre ägaren har verkställt sådden och bestritt utgiften men tillgodogjort sig ersättning för den av nye ägaren. I verkligheten stannar alltså utgiften på den nye ägaren, men å andra sidan hänföres grödan vid försäljningen till fast egendom och ingår i priset för fastigheten. Därtill kommer att den nye ägaren tänker utarrendera fastigheten och begära ersättning för höstsådden av arrendatorn. Man kan vidare tänka sig två alternativ för betalningen mellan ägarerna, nämligen dels att ersättningen vid tillträdet betalas separat med ett belopp av 5.000 kr vid sidan av köpeskillingen för fastigheten och dels att den utan särskilt omnämnande inrymts i köpeskillingen.

Vem skall ha avdrag i inkomstdeklarationen? Förre eller nye ägaren eller arrendatorn.

Svar: Fältinventarier (d. v. s. utsäde och gödsel, som anbragts i jorden för näst-

kommande skörd, numera användes beteckningen markförråd) och växande gröda äro att hänföra till fastighet i KL:s mening, om fastigheten och grödan ägas av samma person. Då växande gröda överlåtes i samband med fastigheten, behandlas för närvarande i beskattningshänseende den del av köpeskillingen, som anses belöpa på grödan, på samma sätt som den del av köpeskillingen, vilken belöper på fastigheten i övrigt, d. v. s. beskattning sker endast, därest förutsättningar för realisationsvinstbeskattning föreligga. Detsamma är förhållandet vid överlåtelse av fältinventarier i samband med fastigheten.

I prop. 191/1951 ang. beräkning av inkomst av jordbruksfastighet uttalade departementschefen i denna principfråga bl. a.: "Därest den del av köpeskillingen, som anses belöpa på fältinventarier eller växande gröda, skulle behandlas såsom likvid för varor, skulle — i det fall då icke angivits, hur mycket av köpeskillingen som belöper på nämnda tillgångar — bliva erforderligt att fastställa det belopp, varmed tillgångarna kunde anses ingå i köpeskillingen; detta skulle vålla svårigheter och i många fall föranleda skattetvister. Även om särskilt värde å de ifrågavarande tillgångarna angivits, skulle i vissa fall liknande svårigheter uppstå, enär nyssnämnda värde icke alltid utan vidare skulle kunna godtagas. Med hänsyn härtill finner jag i likhet med de sakkunniga icke anledning föreslå ändring i de regler, som för närvarande anses gälla i berörda hänseende. Av en sådan lösning följer visserligen

— här bortses från de fall, då realisationsvinstbeskattning äger rum — att säljaren får göra avdrag för exempelvis omkostnaderna för grödan men undgår att beskattas för den på grödan belöpande delen av köpeskillingen, under det att köparen icke får göra avdrag för nämnda del av köpeskillingen men beskattas för intäkten vid försäljning av grödan. Det torde få ankomma på säljaren och köparen att vid utformandet av köpevillkoren beakta de ekonomiska verkningar, som härav föranledas.

Då växande gröda överlåtes annorledes än i samband med fastigheten, t. ex. vid upplåtelse av arrende, gäller för närvarande att den del av köpeskillingen, vilken belöper på grödan, upptages såsom inkomst för överlåtaren under det att den, som förvärvar grödan, äger göra avdrag för samma del av köpeskillingen. De sakkunniga ha i detta fall föreslagit, att då särskild ersättning erlägges för fältinventarier eller växande gröda beloppet skall behandlas såsom likvid för varor; i annat fall skall bortses från dylika tillgångar.

Det torde vara sällsynt, att vid tillträde av arrende särskilt värde åsättes fältinventarier eller växande gröda. Då så icke sker synes, av skäl som de sakkunniga anfört, vid taxeringen kunna bortses från fältinventarier och växande gröda såsom varulager. Så bör emellertid för enhetlighetens skull ske även i det fall, då särskild ersättning vid tillträde av arrende erlägges för ifrågavarande tillgångar. Då ersättningen liksom för närvarande bör beskattas hos mottagaren och få avdragas av den, som tillträder arrendet, bör likväl ersättningsbeloppet upptagas såsom inkomst, re-

spektive utgift vid upplåtelse av arrende, dock utan att hänföras till varulager.

Stundom förekommer, att en jordbrukare försäljer växande gröda, varvid köparen får skörda och omhändertaga grödan. Ersättningen bör naturligen i fortsättningen, liksom för närvarande utgöra intäkt av jordbruksfastighet.”

Svaret på den framställda frågan blir sålunda:

Säljaren äger avdraga kostnaderna och den ersättning han får vid fastighetens försäljning beskattas såsom del av köpeskillingen för själva fastigheten enligt realisationsvinstreglerna. Köparen äger icke åtnjuta avdrag för köpeskillingen i den del den belöper på sagda kostnader. Köparen beskattas emellertid för det belopp han erhåller av arrendatorn, som i sin tur avdrager detsamma.

D. H.

Taxeringshumor

Naturaförmåner.

En dam som vistades i hemmet och hjälpte till med varjehanda göromål taxerades årligen för fritt vivre, vilket hon ansåg vara orättvist, varför hon bifogade följande till sin deklaration.

Undertecknad har i många år använt ”egen” säng jämte därtill hörande utrustning, med kläder och linnevaror, skött själv min egen tvätt och därtill använt mitt eget köpta tvättmedel, varför förmånerna i natura bör beaktas.